

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre 4

Egész évre 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíthatnak.

Jegyzők kongresszusa.

A hunyadvármegyei községi és körjegyzők egylete kedden, f. hó 17-én délelőtt 11 órakor Petrozsényben összegyülekezve vitális érdekeit és testületi szervezetét érdeklő ügyekben tanácskozik.

Száznegyven jegyző tagja az egyesületnek. Ez a munkás tábor intézi az ország legnagyobb vármegyéje egyikének a mi dicső multu szűkebb hazánknak adminisztrációját alsó fokon. Rájuk hárul az állami és törvényhatósági közigazgatás közvetítése és félezernyi község belkormányzatának feladata. Ami eléggé dokumentálja azt a tagadhatatlan tény, hogy a községi és körjegyzők mily fontos tényezői az állami közigazgatásnak, melynek minden ágában a végrehajtás, a közvetlen intézkedés feladata a közigazgatás eme tulterhelt rabszolgáira nehezu.

És nincsen egyetlen foglalkozási kör, amelynek alkalmazottai olyan türelmesen vonnák az igát, mint a közigazgatási jegyzők. Pedig képzettségük, munkatejesítésükhöz mérten a legmostohább javadalmazásban részesülnek. Állásukkal egybekötött felelősségükre nézve fogalmat nyújt az a körülmény, hogy fölérendelt mintegy harminc közhatalóság mindegyike arrahivatottnak tekinti a jegyzőt, hogy az ő rendelkezéseit hajtsa végre. Ennyi felelősség zuditja a jegyzőre a teendőik halmozát, aminek méltánylásaként a jegyzői javadalmazás 1600,- a segédjegyzői javadalmazás 1000 koronában van megállapítva.

És a jegyzők békén tűrik a rabszolgaságot, mert a feletes hatóságok gondoskodnak arról, hogy ne legyen idejük helyzetük javítására gondolni. Leköti őket a kegyetlen kötelesség. Nem peticionálhatnak, nem kilincselhetnek. Egyéven egyszer tart közgyűlést a vármegyei jegyzők egylete, de a tagok nagyrésze azon se jelenhet meg. Az irodához láncolja az állami funkciók teljesítése. Pedig nagyon sok ügynek megbeszélése, megvitatása érdekükben áll. És ha egyébert nem, már a testületi szellem felélesztése s erősítése is kívánatosá teszi, hogy legalább egyszer egy évben tanácskozásra összejöjjenek.

A mult évben Szászvárost tartott kongresszus elhatározta, hogy az idei közgyűlés Petrozsényben tartassék meg, ahol az egyesület még nem ülésezett. Ennek az elhatározásnak rugója, indító oka különösen az volt, hogy vármegyénk községeinek szellemi vezetői láthassák azt a rohamos haladást, amelyről ez a község és a Zsilvölgy az ipari vállalkozás, a céltudatos munka révén önerejéből rövid idő alatt bizonyosságot szolgáltat. És tapasztalataikat — a helyi viszonyokhoz mérten — a vezetésekre bizott községek hasznára kívánják fordítani. Az indok és a cél egyaránt nemes. És ez a derék jegyzői kar bizonyára meg fog győződni arról, hogy szívélyes fogadtatásra talál s itt a sikeres munka birodalmában hasznosan értékesíthető tapasztalatokat szerezhet.

Ebben a meggyőződésben üdvözljük körünkben vármegyénk községi- és körjegyzőit.

Iparosok képzése és továbbképzése.

Hazánkban az ipar a legujabb időben óriási haladást tett. Azért még most is, de különösen 20—30 év előtt a lakosság legnagyobb része, kezdve a mágánástól egész a kicsike gazdáig, az iparost csak úgy fitymálva, félvállról nézte. Gyermekeit az iparos pályára dehogya adta volna, így aztán a mostani iparosok nagyrésze azokból a fiukból lett, kik vagy egyedül állottak a nagy világban, vagy egészen vagyontalan szülőktől származtak, vagy pedig kik a tanulásra egyáltalán képelenek voltak. Így volt régen és jórésben így van most is!

A tehetősebb szülő gyermekéből még most is mindenáron „urat” akar neveltetni, még most sem látja be, hogy a tudományos pályá először is nem olyan kecsesgató, mint a minőnek látszik, másodsor az így képzett ifjakban már is tultengés van, lépten-nyomon tapasztalható, hogy ha valahol valamely ilyen állás megüresedik, arra százan és százan pályáznak és a pályázók mindegyike egy vagy több — mindenesetre — hatalmas pártfogó révén óhajt megfelelő álláshoz jutni.

S hogyan állunk az iparospályával?

A magyar szülő, retteg az iparospályától. Ennek kitanulására csak azon gyermekét adja, akivel otthon egyáltalán nem bir, nem tud boldogulni. A gyermek pedig kénytelen-kelletlen hagyja el a szülői házat, jórészt azért, mivel irtózik a dologtól, de irtózik ám az ipari élettől is, mert uton-utfélen hallja, hogy ez vagy amaz iparomester nagyon is mostohán bánik az ilyenfajta alkalmazottaival; titi-veri, koplaltatja és ahelyett, hogy a gyermeket szegődöttes után azonnal a mesterséghez fogná, mindenféle házimunkát végeztet vele. Soknál az inas helyettesíti a szolgát, a dajkát. e mellett lótfut reggeltől estig. Tisztelet a kivételeknek, az inas sok helyütt főz, mosogat és dajkál. Van ezenkívül még sok házimunka, mit ennek a szerencsétlen teremtesnek kell végeznie!

Nem is szólva az erőfeletti emelgetésekről, kocsihuzásról stb. Milyen furesán hangzik ez nálunk, hol a kocsist, ki a reabizott barmokat durva bánásmódban ré-

„PETROZSÉNY ÉS VIDEKE” TÁRGÁJA

Titokzatos gyilkosság.

(Hogyan dolgozik a párizsi riporter).

Dejeuner után betértünk a Cluny-kavéházba, ahová azért járnak hazánkfiai, mert ott magyar újság kapható. A párizsi garson csak egy journal hongrois-t ismer. Hozta is mindjárt:

— Poszti irlap, s'il vous plait!

Békésen böngészünk a hazai híreket, amikor egyszerre a camelot-k egész csapatja vonult föl éktelen zivajjal. Egy korán megjelenő estilap szenzációját üvöltötték a publikum felébe.

— Lappartri-i-i! — hangzott föl hosszan elnyújtva.

A La Patrie-t megvásároltuk s egy véres drámának izgató leírását találtuk benne. Rablógyilkos merénylet történt messze kint, a rue Charbonnelben, valahol a Montsouris-park tájékán. A nagy tudósítás rövidre fogva körülbelül a következőket mesélte el:

„Rémes büntető történet ma délelőtt Párizs egyik legsötétebb részén, a kis Charbonnel-utcában. A 3-as számú házban van mme H. Gosselinnek, boulangerieje (péküzlete). Tizenegy óra felé, amikor kevesen szokták látogatni az ilyen boltokat, egy jól öltözött fiatalember állított be madame Gosselinhez és két souért kenyeret kért. Mikor a hölgy hátat fordított, hogy a poleról levegye az árut, az idegen megcsókolta a nyakán. A csinos madame erre pofonította az ismeretlen ifjút, aki tört rántott elő és mellbe szurta a nőt. Midezt látta a szomszédos conciérge (házfelügyelő), névszerint Pierre Tesson, aki utána lépett be a helyiségbe. A brutális ide-

gen őt is megtámadta és az éles kést a baloldala döfte. Ami aztán történt, arra nincs tanu. Még nem sikerült megállapítani, hogy rablás történt-e. Gyanus körülmény, hogy a pénzesfiók kifordítva s tartalma széjjel szórva a földön hevert. Tesson még mindig nem tért eszméletre, Gosselinné állapotja pedig még súlyosabb. Most haldoklik a Szt. Hippolyte kórházban. A tettesnek, aki büne színhelyéről elmenekült, lapunk egyik munkatársa már nyomára jutott. Ujabb részletekkel következő kiadásunkban szolgálunk.”

A tudósítás kimerítően beszámolt a merénylet szökevényéről, nyomozásáról, még a multjáról is, csak épen azt nem árulta el pontosan, hogy hol van.

Mihely a cikket elolvastuk, a rendőrségre siettünk. Lepine ur, Párizsnak udvarias rendőrfőnöke, akihez kitűnő ajánlólevelünk volt, épen tegnap tett szíves ígéretet, hogy alkalmat ad egy kis megfigyelő-utrá, amikor érdekes esemény lesz.

A léposházban találkoztunk a francia detektívtestület egyik legügyesebb tagjával, Jules Lehire-rel. Gyorsan elmondott, miért jöttünk.

— Nem tudok semmit, — hangzott a meglepő válasz. — Egyáltalán nincs is még hivatalos tudomásunk az esetről.

— De hiszen már az újságban olvastuk.

— Magam is csodálkozom rajta . . . De most nincs vesztegetni való időm. A helyszínre kell sietnem.

Két perc múlva előállott a Prefecture de Police automobilja. Lahire mester beleegyezett, hogy mi fölkapaszkodjunk.

— Ha szerencsém lesz, — mondta utközben, — dupla fogást csinálhatok.

— Hogy-hogy?

— Többet most nem mondhatok. Az imént kapott telefonos jelentésből különös fordulatra kell következtetnem.

Hittelt adtunk a detektívfelügyelőnek, mert hallottuk felőle, hogy komoly, szemfüles nyomozó, aki jobbekeze Lepine-nek.

A Charbonnel-utca tele volt kíváncsiakkal, úgy, hogy már a sarkán le kellett tálnunk a gépkocsiról. A boltot, ahol a vérengzés történt, zárva találtuk.

Bementünk a conciérge lakásába. A házfelügyelőné kétségbeesetten sirdogált s egy fiatalember, aki rokonának látszott, vigasztalta.

— Legyen nyugodt, madame, most jövök a kórházból. A férje sokkal jobban van már. Két nap múlva kijöhet.

A detektívfelügyelő azonnal vállatorta fogta a ház-mesternét, aki azonban kevés ujat mondott. A tisztviselőt főképen a tettes érdekelte, továbbá az, hogy miért értesítették olyan későn a rendőrséget.

— Én nem tehetek róla, — beszélt siránkozva a nő. — Alighogy a szörnyű dolog megtörtént, jött két ur. Az egyik telefonált a sarki Café restaurantból a kórházba, a másik itt maradt s becsukta a boltot. A környékeliek is csak akkor tudták meg, hogy mi történt, amikor a sebesülteket elvitték.

— És a tettes?

— Az újságárus, itt mellettünk, ismeri. Mire a kiabálásra beszaladtunk, már elmenekült.

— Hol van az újságárus?

— Más is kereste már, de ő is eltűnt, az egyik fiatalemberrel, aki a gyilkosság után idejött. Én nem tudom, kicsoda. Talán detektív?

szesíti, elég szigorúan bünteti az illető hatóság. És ez helyes is! De ha már az állatkinzókat büntetjük, miért nem büntetjük még szigorubban azt az iparost, ki tanoncát ily embertelenül kinozza? Legtöbb esetben azért a nyomorult, hiányos élelmézésért.

Tanítsuk a gondjainkra bízott gyermekeket az első perctől kezdve a tisztas iparra. A megfelelő munkakör lekötí a gyermek figyelmét, emellett, ha gyomra nem korog, szívesen dolgozik. Esztét nem azon fogja jártatni, hol mit tulajdonítson el, hogy éhségét lecsillapíthassa, hanem szeretettel párosult szigorúság és rendes vezetés mellett azon lesz, hogy tanítómesterének minél előbb hasznót hajtsa, annak megélhetését már t. i. a maga erejéből kielégítőleg előmozdítsa, megkönnyítse.

Aztán még hány iparos van, kik ahelyett, hogy tanoncukat az iparskola látogatására buzdítanak, erről lebeszélnek; vagy olyasmir beszélnek — az iskolát külföldben sem szerető gyermek előtt, melytől kedvét veszítve inkább otthon marad! Pedig hát a gyermek tanulói alatt jót, szépet és hasznosat csak az iskolában hallhat; a rosszról, a csúnyáról, a haszontalanságról eleget hall — vagy kell hallania — azoktól, akikhez esetleg szülői után a sorsa fűzi!

A gyermek lelke, szíve még idomítható; legtöbb esetben olyanná válik: minővé nevelni akarjuk. Ha emberhez méltóan bánunk vele: tisztességes ember válik belőle; de ha minden emberi jogtól megfosztjuk őt, állatá alacsonyítjuk és ha vele csak kegyetlenkedünk, ne csodáljuk azután, ha belőle is tigris válik, mely nem ismer Istent, hazát és embert, hanem a társadalom megromlására tör, mihelyt szabadszárnyra kél!

Sok iparostermester így gondolkodik: Inaskoromban engem is ütöttek, vertek koplaltattak, miért kellene „nekem” másként banni ezzel a „gézenguzzal”? Ez nem helyes fölfogás. Ilyen gondolkodás és bánásmóddal nem nevelünk önérzéketes iparosokat, hanem nevelünk korcsmatyítókat; kiknek a céljuk nem az, hogy az általuk üzemelő iparágat előbbre vigyék, tökéletesítsék, szóval a korrallaladjanak; hanem ilyen nevelés mellett nincs, nem lehet más céljuk, mint az anarchia stb.

Az ilyen emberből aztán furcsa iparos fog válni! Nem fog ez megbecsülni senkit; az ilyen embernek a munka teher; az ilyen iparos soha be nem fogja látni, hogy az ipar igen tiszteletre méltó foglalkozás; mit ha jókedvvel, szorgalmasan és céltudatosan üz: nemcsak a biztos megélhetésnek, hanem a vagyonszerzésnek is egyik legbiztosabb alapja.

Szoktassuk tehát az iparostanoncokat szeretettel párosult szigorral a rendes és nem durva életre. Oltassuk beléjük a munkakedvet és becsületességet, kedveltségük velük meg a munkát, értsük meg, hogy a tisztességes munka nemestüléget hat a testre és lélekre egyaránt, ne gátoljuk őket a tanulásban, az önművelésben; tanítsuk meg őket arra, hogy miképpen lehetne egyén-

mely dolgot tökéletesíteni. Szigor, de emberies bánással hassunk oda, hogy munkáját végezve, nem a testet és lelketlő korcsában érezze magát csak jól, hanem keresse föl az egyleteket, melyek a magasabb képzettségű embereknek is kellemes találkozó helyei, hol a szellemi ügyekkel is foglalkoznak. Ezenkívül olvasgasson otthon is. Az így nevelt emberek aztán az önművelés, a látottak és hallottak után olyan iparosokká lesznek, aminőkre sokra, igen sokra szükségünk van. Így meg fog szűnni a vadság és a szülők indolenciája, az így képzett iparos érezni fogja, hogy az egyesülésben van az erő, belátja, hogy mindegyikünknek kell valahová, tehát valamely testülethez tartozunk.

A petrozsényi iparostanonciskola felügyelőbizottsága a kormány intenciójának megfelelőleg gondoskodik nemcsak a tanoncok képzéséről, de az iparosok továbbképzéséről is. Működésük áll tehát úgy a segédeknek, mint az iparosoknak ismereteiket bővíteni, tudásukat gyarapítani hasznos időtöltés mellett. Látogassák inkább a legközelebb megkezdendő továbbképző előadásokat, mint a korcsmaty. Az előadások idejéről és helyéről értesítjük legközelebb az érdekelteket.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Személyi hír.** A Sálgtótarjáni Köszénbánya Reszvény-Társulat zsilvölgyi bányáinak igazgatója glogoni **Andriács János** kir. bányatanácsos nyugdíjaztatása iránti kérelmének a központi igazgatóság sajnálatának kifejezése mellett helyt adván, utódjául **Roth Floris** központi bányai igazgatót nevezte ki. Az új bányai igazgató elfoglalta diszes és fontos állását a bányatisztikar f. hó 13-án d. e. 11 órákor tisztelettel nála. **Henrich Viktor** bányagondnok tolmácsolta a tisztikar szívélyes üdvözlését és érzelését, mire az új igazgató biztosította munkatársait jóindulatról s kérte, hogy nagy felelősséggel járó feladatának teljesítése érdekében odaadással támogassák. Csak lapunk zártkörű szereshetünk biztos tudomást a nagyipar vállalat érdekében tulmenő szempontokat is érintő esetről s így ezuttal nem foglalkozhatunk azzal behatóban.

— **Eljegyzés.** **Fritz Károly** bányamérnök eljegyezte **Petrozsényben** f. hó 7-en **Rudolf Hilda** urleányt, **Rudolf József** bányagondnok kedves leányát.

— **Eljegyzés.** **Goldstein Albert** petrozsényi búr kereskedő eljegyezte **Gyöngyösön** öv. **Hochmann Áron** kedves leányát **Annát**.

— **Kinevezés.** Vallás- és közoktatásügyi miniszter a petrilla-csímapi állami népiskolához **Koffron Ilona** okleveles tanítónőt kinevezte.

— **Esküvő.** **Wittkó Kornél**, az úrkány-zsilvölgyi bányatársulat lupényi tisztviselője f. hó 10-én tartotta esküvőjét **Versecen** **Tóth Janka** állami tanítónővel.

— **Áthelyezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter **Wittkó Kornél**né **Tóth Janka** állami tanítónőt **Abrudbányáról** át-illetőleg visszahelyezte **Lupénybe**.

— **Községi közgyűlés.** Petrozsény község képviselőtestülete szombaton, f. hó 7-én d. u. 3 órákor rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgysorozatait múlt számunkban ismertettük. A közgyűlés a kir. járásbíró ügyében elhatározta, hogy felterjesztést intéz a vármegye alispánjához s felkéri, hogy a beosztási tervrajz és ennek alapján készített költségvetési előirányzat alapján terjeszse a községi hozzájárulás érdemében hozott községi határozatot törvényhatósági jóváhagyás alá. A 155.000 koronában előirányzott építési költség fedezetére, valamint az állami tisztviselők lakbérének kiegészítésére a fogyasztási adópótlék és fogyasztási adóbérlétekből legalább 25000 korona biztosítottnak tekinthető évi jövedelem terhére felveendő törlesztéses kölcsönt jelölte ki alapul a közgyűlés s az alispán által kívánt pótlásokat eszközölte. A vízvezeték és csatornázás engedélyezése iránt az alispán mint első fokú hatósághoz; a **Kossuth Lajos** utca állami tulajdon képező szakasza kövezésének engedélyezése iránt a kereskedelmi miniszterhez folyamodik a képviselőtestület. A községi ut- és járdáépítés költségeinek fedezésére nevezetesen konkrét határozatot hozott, a borítal- és huszfogyasztási adó bérbevétele iránt kötött szerződés jóváhagyását, valamint a községi adópótlékezelőbizottság egyévi működéséről szóló jelentést; továbbá a közvilágításra szolgáló villamoslámpák elhelyezése iránti bizottsági javaslatot jóváhagyólag tudomásul vette a közgyűlés. Az utkaparófi fizetés rendszeresítéséről, — a tagok általános többsége jelen nem lévén — 15 nap közbevetéssel megteendő névszerinti szavazással foglározni a képviselőtestület. A közgyűlés d. u. tel 6 órákor véget ért.

— **Salamon Victor** gimnáziumi tanulóban felébredt az utazási vágy. A mi nem lett volna oly nagy baj, ha e célra **Salamon Ignác** vulkáni lakos édes apjától 3600 koronát nem lopott volna el, melylyel az osztály fővárosig utazott. A nem annyira kedves csemetéjükért, mint a 3600 koronájukért aggodó szülők panaszt tettek a hatóságoknál, kiknek intézkedésére az aggodó szülők legnagyobb öröme a bécsi rendőrfőnök táviratilag értesítette a petrozsényi főszolgabíró, hogy a **Victor** gyerek megkerült, de a pénzből 600 korona hiányzik. A reményteljes ifjút vissza tárolnolják.

— **Gyilkosság.** Számítalan megdöbbentő eset szolgál bizonyossággal arranéve, hogy milyen könnyelműen veszik némelyek az ember legdrágább kincsét: az életet. Szinte érthetetlen az alacsony lelkeknek ez az életvetelműsége. Ujabb adatul szolgál erre néve az alábbi eset: A **Figuli-féle Malea-utca** melletti tégláégető telepen előmunkás volt **Sibán Antal** 47 éves olaszországi s. **Leonardi** illetőségű napszámos, aki magamellé fogadta **Nestya** **András** békéscsabai napszámost. Mindjárt az első napon összeszólalkoztak, de aztán kibékültek s

— Ne kérdezzon, madame, hanem feleljen. Hol van hát a másik fiatalember?

— Itt, ni mellettem.

A detektiv-felügyelő meglepődve fordult az idegen felé, aki nyugodtan cigarettázott az ablaknál.

— Hát ön nem rokon? S miért nem szól?

— Mert engemet nem kérdezett.

— Kicsoda ön? — kérdezte a tisztviselő.

— **Paul Guerry**, a **Patrie** munkatársa.

Lahire mester hallgatagon nézte pár percig az udvariasan meghajló fiatalembert, aztán — mint **Sherlock Holmes** szokta — a homlokára ütött.

— Ahá! Helyben vagyunk... Sziveskedjék elmondani, miféle sükkít csináltak megint a riporter urak. Mert ugy sejtem, hogy itt meg nem engedett manipuláció történt.

A riporter tökéletes flegmával találta föl, hogy mit csinált a kollégájával. Összeköttetései révén öt perccel a gyilkos merénylet után megtudta a történeteket. A közeli újságíró telefonálta meg **Kocsiba** vágta magukat, idejöttek, a házbelieknek — akik detektíveknek tartották őket — azt mondták, hogy ők értesítik a rendőrséget és a kórházat. Az utóbbi helyre telefonáltak is, de a rendőrséget szándékosan jóval később értesítették. S mindezt azért, hogy a konkurrens lapokat „lefőzzék”, hogy azok idején megne tudják az esetet és „lemaradjanak” a szenzációval.

A rendőrszerviselő dühöngött.

— Ez mégse járja! — kiáltotta az újságíróra — Önökre szigorú büntetés vár, a tettes önök miatt nyert égrerut. Vagy tán még őt is elbujtatták?

— Megbékitem önt, — felelt a riporter mosolyogva.

— Tudom, hol a tettes.

— Ki vele!

A riporter megnézte az óráját.

— Öt-re jár. Helyes, most már szolgálhatok vele.

Különböztetés nem szólnék — mert a büntetéssel keveset törődöm, — de ma, a **Brazza-ügy** miatt is külön kiadásunk lesz s ez mindjárt megjelenik... Nos hát a tettes **Louis Riquet**, huszonötévesztendő festő. Lakik a rue de la Colonie... száma alatt.

— Honnan tudja?

— Az most mellekes. Tessék meggyőződnie róla, jöke az adataim? Kell egyéb részlet?

A detektiv-felügyelő habozott, de aztán eszűndesedő hangon így szól:

— Ördögös ifju! Beszéljen.

— Rablásról szó sincs. Szerelmi dráma történt. A csinos özvegy faképnél hagyta **Riquet**-t, aki halálosan szerette. Ma is kérte a visszatérésre, de hasztalanul, sőt a nő még arcul is verte őt. Erre a vér elborította agyát s eszeveszetten a nő felé dőfött. Azután a concierge következett, akire még dühösebb volt, mert ez a nő ember volt az, aki **Gosselin**et tőle elcsábította.

A tettes egy felóra múlva börtönben ült. Az újságíró, aki ismerte, utána ment a boltjából, vigasztalta s gondoskodott róla, hogy szem elől ne téveszesse.

A detektiv felügyelő, mikor bucsut vettünk tőle, előékenyen mondta:

— Sajnálom, uraim, hogy nem szolgálhattam olyan esettel, amely a rendőrség nyomozó-talentumát bizonyíthatná. Ez itt „kész” volt, nekünk már nem kellett kutatni.

Beszélgettünk aztán az újságíróval. Miután az elismerésünknek kifejezést adtunk, a fiatalember elutasító kézmozdulattal azt felelte:

— Ugyan kérem, ez kicsiség. Önök is tudják ugyebár, hogy **Párizsban** tömérdek az újság és nagy a konkurrencia. Természetes, hogy a riporter igyekszik mindenféle jó összeköttetéseket, ugyszólván segédirportereket is találni. Ez az újságíró, mint több más ember, jó fizetséget kap a gyors értesítésért, amely különben nem is a legfontosabb. A hírszolgálat nálunk annyira fejlődött, hogy immár az a legfontosabb, hogyan tudjuk eltitkolni a szenzációkat a többi újságok elől. Tegnap például — őszintén megvallom — engemet csaptak be.

— Hogy-hogy?

— A **Humbert-ügy** egyik főszereplője, a híres **Romain Daurignac**, miután Amerikában nem engedték meg a partraszállást, **Havrén** át visszajött **Párizsba**. A **Le Journal** ma kitűnő interviút közöl, amivel minden lap-társát lefőzte.

— Miféle sikerült neki?

— Ma derült ki, hogy a **Le Journal** egyik riportere elébe utazott s kibérelte az egész szakaszt, amelyben **Daurignac** ült. Oda senki be nem tehetett a lábát. Mi hiába vártunk a pályaudvaron is. Kollégánk gondoskodott róla, hogy ne beszélhessünk **Daurignac**-kal, amíg az ő érdekes cikke meg nem jelent... Különböztetés is megosztott már, hogy riporternek két napig rejtgettek egy gyilkos apache-t — a szenzáció miatt. Az se volt utolsó eset, amikor a morgue-ból elloptak egy holttestet, „privátim” felboncoltatták s így kiderítették, hogy nem öngyilkos lett, hanem mérgezés áldozata.

Az utóbbi bravurt éppen a **La Patrie** munkatársai követték el.

— a i

dolgoztak együtt, majd pár nap múlva f. hó 9-én ismét civakodtak s a munkaadó teleptulajdonos közbelépésére kibékültek. Este együtt palinkáztak s a barátságban lefeküdtek. Éjjel után felebredt Nyesta András s gyertyát gyújtott. Egy ideig nézte, hogy Sibán Antal hanyatt fekvé nyugodtan alszik. Majd felkapta a sarokba támasztott fejszét s két csapással szétvágta a koponyáját s mint aki dolgát jól végezte, ment a csendőrséghez s nyugodtan előadta, hogy társát megölte, mert többször civakodott vele. És ez szerinte elég ok arra nézve, hogy embertársát az élettől megfoszsza. A megbánás legkisebb jele nélkül tett önkéntes vallomást a gyilkos az orvos-törvényszéki boncolás megejtése végett f. hó 11-én a helyszíre kiszállott dévai kir. törvényszéki vizsgáló bíró Hidegh István és Kovács kir. ügyész előtt is, kik megvasallatva beszéltették az ügyesség börtönébe. Nem szenved kétséget, hogy ennek az újabb gyilkosságnak rugója is a palinkában keresendő.

— **Megszűnt a sertésvesz** Petrozsényben, minek folytán a járás főszolgabírája feloldotta a sertészárlatot.

— **A vasárnapi palinkamérés.** A pénzügyminisztérium tervezetét dolgozott ki a palinkamérések vasárnap és ünnepnapokon való nyitvatartásának korlátozására nézve. A kereskedelmi minisztérium, mint amelynek hatáskörébe a munkaszünetelések intézése tartozik, ezt a tervezetet már megkapta és valószínű, hogy — ha a pénzügyminiszter a maga szempontjából a korlátozást megengedhetők tartja — a maga részéről is hozzá fog járulni a tervbe vett megszorításhoz. A pénzügyminiszter hajlandó beleegyezni abba, hogy az égetett szesz kimerése vasárnapokon és nagyobb ünnepnapokon mindkét napján délelőtti 10 órától egész napra tilalmaztassék, a közönséges palinka kimerése pedig ezeken a napokon teljesen betiltassék. A miniszter abba is kész beleegyezni, hogy italmérési engedélyek adásánál ezentul oly szigorított elbánás léptetessék életbe, hogy a kihágásba visszaesőktől az engedély megvonassék.

— **Gyogypaedagogiai oktatás.** A legutóbbi népszámlálás hazánkban 65266 érzelmi és értelmi fogyatékosban szenvedőt mutat ki. Ezek között tanköteles korban 12344 találtatott s oktatásban az 1906—1907. tanévben csak 1877 részesült. Vallás- és közokt. miniszter felhívja az érdekeltet figyelmét a siketnémák, a vakok és gyengeelméjűek oktatására, hogy azok nevelés és foglalkoztatás révén a társadalomnak hasznos tagjai, az érzékek és épeszükekhez hasonlóan keresetre képes munkásokká képeztesse. Ezek oktatása tehát nemcsak közművelődési kérdés, hanem nemzetgazdasági szempontból is igen fontos. Habár az állam a legmesszebbmenő áldozatokkal tartja fenn és segítyezi az országban levő 16 siketnéma, 9 vakok és 4 szellemileg fogyatékosok intézetét, a hatóságokra, a társadalomra is hárul a feladat, a fogyatékosok oktatásának anyagi és erkölcsi támogatása iránt.

— **Hazafiatlan tanítók.** Mult számunkban külön cikkben megírtuk, hogy Hunyadvármegye nem állami s görög katolikus és görög keleti vallású román nemzetiségű tanítói szombat, mult hó 31-én Déván Bornemisza Lipót báró főispán és Pogány Béla alispán előtt letették az új tanítói törvényben megkötött hivatali esküt. Az eskütekre néhány túlzó román tanító kivételével összesen 120 vármegyei tanító jelent meg.

A román nemzetiségi igazgatók központi organuma, a Budapesten megjelenő „Lupta”, szintén közli ezt az eseményt, a közlemény végén azonban ezeket írja:

„Az eskütétel után a tanítók testületileg elzáródokoltak Janku Ávrám sirjához, amelyre román nemzetiségű szalaggal díszített élő virágkoszorút helyeztek, a szalagon a következő felirattal:

„A te szellemed a mi ideálunk öröke! Aláírás: A román tanítók”.

Csaknem hihetetlen, hogy tanítók, akik csak rövid idővel azelőtt tettek esküt arra, hogy a haza szeretetét folytonosan ápolni fogják — ily vakmerő tetteket tettek volna. De ha mégis megtörtént, a kir. ügyesség és a felettes tanügyi hatóságok figyelmét bizonyára nem kerüli ki s ezek fogják tudni az ilyen galádsággal szemben kötelességüket. mert azt csak még sem lehet büntetlenül elnézni, hogy magyar állami tanítók koszorúzzák meg Janku Ávrám sirját s nyíltan dicsőítsék a gyászos emlékü román néntribun szellemét.

— **Cirkusz.** Tegnap este — lapunk zárta után — volt a megnyitó előadás a Kossuth Lajos-téren felállított cirkuszban. Az előadásról lapunk legközelebbi számában referálunk. A társulat értesülésünk szerint jó erőkből áll s produkciójukat érdemes megnézni.

Felelős szerkesztő: Zádory Károly.
Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

Ajánlati felhívás.

Vagyonbukott wagner Gyula petrozsényi vendéglős csődtömegéhez tartozó s a csődeltár, 95—103. 106—523. 525—527. 539—557. 579—604. tételei alatt felvett 9349 kor. 60 fill. becsértékű összes vendéglői, kávéházi és szállodai berendezés teljes acetylen felszerelés, valamint az 528—536. tétele szám alatti 11 darab üres hordó ajánlati verseny útján eladatik.

Az eladás alá kerülő összes tárgyak irodámban rendelkezésre álló csődeltár igénybevételevel a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Minőség és mennyiség tekintetében szavatosságot nem vállalok.

A vételre szülő zárt-ajánlatok a becsérték 10%-ának bánatpénzként való letétele mellett 1907. évi szeptember hó 30-ik napjának d. u. 5 óráig a csődválasztmányi elnök dr. Rosenberg Ignác petrozsényi ügyvédnél nyújtandók be és ezek felett a csődválasztmány 1907. évi október hó 1-én d. u. 3 órákor tartandó választmányi ülésen fog határozni.

A csődválasztmány fenntartja a jogát arra, hogy az ajánlatok közül egyiket se fogadjon el.

Az elfogadott ajánlat levője tartozik a megvett ingókat 1907. évi október 2-án átvenni és a vételárat valamint a vételi illetéket készpénzben kezeimhez lefizetni, különben bánatpénzének elvesztése mellett költiségre és veszélyére újabb ajánlati verseny fog kitűzteni.

Petrozsény, 1907. szeptember hó 11-én.

Dr. Ábrahám József ügyvéd,
csődtömeggondnok.

**= Világos muskotály
csemege-szöllő 5 kilos
kosárja csak =
1.20 frt.-ért kapható
Gruber-féle üzletben.**

Árverési hirdetmény.

Alólirott csődtömeggondnok ezennel közhirre teszem, hogy vb. Wagner Gyula csődtömegéhez tartozó s a csődeltár 1—94. 104—105. tétele szám alatt felvett 1685 kor. 80 fillérre becsült szobabutorok, ruhaneműek, szőnyegek, dísztárgyak, tételként, továbbá a csődeltár 605—606. 609—634. tétele szám alatt felvett 2953 kor. 70 fillérben összeirt követelések behajthatóság és valódiság tekintetében szavatosság nélkül együttesen nyilvános árverésen el fognak adatni.

Az árverésnek megtartására határnapul 1907. évi szeptember hó 28-ik napjának d. e. 10 óráját tűzöm ki és akkorra a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

A 605. 606. 609—634. tétele szám alatt összeirt követelések jegyzéke irodámban a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Petrozsény, 1907. szeptember hó 11-ik napján.

Dr. Ábrahám József ügyvéd,
csődtömeggondnok.

8082/907. tkkvi.

Árverési hirdetmény és feltételek.

Dr. Rosenberg Ignác ügyvéd által képviselt Murg János, Ilie és Mária végrehajtónak Fegás Niculáé végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverést végrehajtónak 180 kor. tőke, ennek 1906. évi január 1. napjától járó 5% kamatai 104 korban megállapított eddigi, a jelen kérésért 28 korban megállapított költség követelése kielégítése végett a dévai kir. törvényszék a puji kir. járásbírósa területén H.-F.-Urikány község határán fekvő a végrehajtást szenvedő nevén álló 33 sz. tjkvben a. f. 1—11 rdsz. ingatlanokból 1/3 rész jutalekára és pedig 1 rdsz. 130. 131. hrsz. kaszálóból és erdőből 35 kor., 2 rdsz. 142. 149. hrsz. kaszálóból és erdőből 109 kor., 3 rdsz. 2148. hrsz. kaszálóból és erdőből 36 kor. 66 fillér, 4 rdsz. 2191. 2192. hrsz. kaszálóból és szántóból 6 kor. 66 fill., 5 rdsz. 2269. 2271. hrsz. ház, szántó és kaszálóból 149 kor. 66 fill., 6 rdsz. 2277. hrsz. kaszálóból 12 kor. 33 fill., 7 rdsz. 2474. hrsz. kaszálóból 66 fill., 8 rdsz. 2510 2512. hrsz. 2514. 2516. 2518. hrsz. erdő és kaszálóból 23 kor. 66 fill., 9 rdsz. 2534. 2540. 2547. hrsz. erdő és kaszálóból 8 kor. 66 fill., 10 rdsz. 2536. 2538. 2545 hrsz. 2549. 2593. hrsz. erdő és kaszálóból 119 kor., 11. rdsz. 2572. 2576. hrsz. erdő és kaszálóból 31 kor. 66 fill. rendszámoként a C. 18. az özv. Fegás Péterné szül.: Floronyeszk Éva javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával és összesen 532 kor. 95 fillérben megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. Az árverésre határnapul 1907. évi október hó 3-ik napjának d. e. 10 órája H.-F.-Urikány község háza-hoz kitétetik.

2. Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy ovadék képes értékpapírban a kiküldött kezéhez leteni.

A kir. járásbírósa, mint tkvi hatóság.

Hátszeg, 1907. július 31-én.

Hegedűs,
kir. aljbíró.

9306—907. sz. tkkvi.

Árverési hirdetmény.

Hátszegi kir. járásbírósa, mint tkvi hatóság dr. Ábrahám József ügyvéd által képviselt Hitebank r.-t. végrehajtónak Deszpa Györgye és Fegás Niculáé végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében dr. Ábrahám József petrozsényi lakos utóajánlata folytán közhirre teszi, hogy a végrehajtónak 600 kor. tőke, ennek 1905. évi augusztus 10-ik napjától járó 6% kamatai 6 kor. 60 fill. óvási költség 1/3% váltódj 129 kor. 20 fill. már megállapított s a még felmerülő költségek követelése kielégítése végett Fegás Niculáé végrehajtást szenvedőnek a dévai kir. törvényszék a puji kir. járásbírósa területéhez tartozó H.-F.-Urikány községi 137. sztkvben A. I. 1—7. rdsz. ingatlanból B. 6. és 7. a. jutalekai 663 kor. 80 fill. és az u. o. 244. sztkvben A. f. 1. rdsz. ingatlanból Deszpa Györgye 1/3 rész jutalekát 143 kor. kikiáltási árban jószágtestenként összesen 806 kor. 80 fill. kikiáltási árban az 1907. évi szeptember hó 28-ik napjának d. e. 10 órákor H.-F.-Urikány község előjáróságán megtartandó nyilvános árverésen el-

„Uj üzlet“

üveg- és porcellánraktár.

Van szerencsém a tisztelt közönségnek b. tudomására hozni, hogy a főtéren Joánovits-féle házban dusan felszerelt és a modern kívánalmaknak megfelelő **üveg- és porcellán** üzletet nyitottam.

Nagy választék étkezés, kávé, teás, moccás, mosdó készletekben és zomancozott edényekben, továbbá lámpákban és minden e szakmába vágó cikkekben. **Üvegezést képerkeztést** olcsó árakban eszközölök.

A Petrozsény és vidéke nagydídemű közönségnek becses pártfogását kérve vagyok kész szolgálatára

Mittelmánn Jakab.

KIS HASZON, NAGY FORGALOM!

Bevásárlási utamról hazaérkezve értesíteni kívánom a n. é. közönséget, hogy kedvező vásárlások által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy dacára a minden cikkben történt nagy áremelkedésnek dusan ellátott raktáromon az árukat még a régi olcsó árakban becsajtom a tisztelt közönség rendelkezésére, miután el-
vem kis haszon, nagy forgalom.

RÖFÖSÁRUKBAN: Mindennemű vásznak, chifonok, oxfordok, zefírek, kanavaszok, cibelinek, női angol-szővetek, flanelok, kartonok, szatinok, kitűnő minőségű mosó parchetok és olcsóbb parchetok is. Asztalkészletek, paplanok, Rouge-Satin és kasmirból. Függyönyök: Füll, csipke és szövethöl. Patent harisnyák, ág- és asztalterítők, falvédok nagy választékban. Selyem felkeztű, férfi és gyermek ruhák, uisztetek, teli kabátok, ugyisint férfi és fia kalapok, nemkülönbén férfi, női és gyermek cipők, ugyanezeknek ingek mindenfajta trikoárak. Továbbá: Blusok, női kalapok, leánykaruhák, keztyűk, gallér és kézelők, nyakkendők, férfi, női és gyermek harisnyák, zsebkendők, ingek, corsetták, kötenyek stb. stb.

Női fekete, fehér és Cretonkötény kiadásítás.

Rendkívül nagy választék szebnél-szebb női övekben.

A híres KOBRAK cipőgyár egyedárúsítója, melyek ssabott árakkal jótálás mellett árusítattnak.

Midőn még a nagyérdemű közönségnek fentebb részletezett áruimat figyelmébe ajánlani bátor vagyok, kérem egyuttal, hogy a nagybecsű látogatásai által azoknak jó minőségéről és olcsóságáról személyes meggyőződés szerezni méltoztassék.

Szolid és pontos kiszolgálásról előre is biztosítva vagyok, a mélyen tisztelt vevőközönségnek kitűnő tisztelettel:

WEISZ REZSŐ divatáruháza
PETROZSÉNY (fő-utca).

KIS HASZON, NAGY FORGALOM!

Papir-, rajz- és írószerraktár.

Van szerencsém Petrozsény és vidéke n. é. közönségének tisztelt tudomására adni, hogy 1893. év óta tennálló **papirkereskedésemet** ezen szakba vágó cikkekkel dusan felszereltem s a legfokozottabb igényeket pontosan s a legjutányosabban kielégítem. **Tanszerek, rajz- és íróeszközök** nagy választékban állnak rendelkezésre s ezeket is legolcsóbban árusítom el. A legegyszerűbbtől a legfinomabbig: **írodapapírok, levélpapírok, névjegyek, eljegyzési kártyák** stb. kereskedésben jutányos árban kaphatók.

KÖNYVNYOMDA.

Midőn a kultura tért hódított a Zsilvölgyben, Petrozsényben **nyomdát** állítottam, majd hirlapot indítottam, hogy a sajtó erejével szolgáljam a hazafias törekvést. A kezdet nehézségeivel küzdve anyagi áldozatok meghozatalával tartottam fenn s oda fejlesztettem a nyomdát, hogy a legmészszebb menő igényeket a legjutányosabban kielégíteni képes vagyok; miért is a n. é. közönség szíves támogatását kérem.

KÖNYVKÖTÉSZET.

A művelt közönség folyton fokozódó igényeinek kielégítését szem előtt tartva **könyvkötészetet** rendeztem be s ebbe a szakmába vágó munkálatok teljesítését megelégedésre s a legjutányosabban elvállalom.

Tisztelettel:
FIGULI ANTAL.

fogja adni azzal, hogy a vételár az utóajánlatot tevő által ígert és pedig a fenti kikialtási áránál kisebb nem lehet és amennyiben ezen áraknál magasabb ígert nem tétetvén az ingatlanok az utóajánlatot tevő által ígert vételáran általa megvettnek fognak kimondatni még ha az árverésen meg sem jelenik is.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Hátszeg, 1907. augusztus hó 12.-én.

Hegedüs,
kir. aljbíró.

Sz. 1187-1907. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhirre teszi, hogy a puji kir. járásbíró 1907. évi Sp. I. 640 sz. végzése következtében dr. Vasina Tamás ügyvéd által képviselt Deák Pável nagybaári lakos javára Berkovits Miksa petrozsényi lakos ellen 200 kor. s jár. erejéig 1907. évi augusztus hó 23-án foganatositott kielgítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 650 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíró 1907. évi V. 1354/2 számú végzése folytán 200 korona tökekövetelés, ennek 1907. június hó 18-ik napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 107 koronában bíróilag már megállapított költségek erejéig, Berkovits Miksa petrozsényi lakos házánál leendő megtartására 1907. évi szeptember hó 25-ik napjának délelőtti 11 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltattak és azokra kielgítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Puj, 1907. évi szeptember hó 10-ik napján.

Br. Bánffy Albert,
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 5846-907. kg.

Hirdetmény.

A Parosény petrillai vicinális ut helyrehozatala céljából elnökletem alatt folyó hó 9-én tartott utbizottsági megállapodás és hatósági véghatározatomhoz mérten összesen 4318 kor. 52 fil. összeg engedélyeztetett.

A fent említett munka kivételének biztosítása végett folyó hó **23-án d. e. 9 órára** hivatalomba zárt ajánlati versenytárgyalás fog megtartatni.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy az uttest és tartózkodóinak helyreállításának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 9 óráig hivatalomhoz annál is inkább adják be, mivel az elkésztett érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz a megállapított összeg 5% mint bánatpénz melléklendő.

A munkálatok tervezetei és költségvetés a hivatalos órák alatt hivatalomnál megtekinthetők.

A petrozsényi járás főszolgabírája.

Petrozsény, 1907. szeptember hó 10-én.

Janza Vazul
főszolgabíró.

TELEK ELADÁS.

Petrozsényben a régi vágóhid-utcában levő telkemet szabadkézből eladom. — Értekezhetni: **VODICKSA VENCELNÉL Livazény 54. szám.**

Kiadó lakás.

A „Kálvária” alatt levő, Kodra Gyula járási számvevő tulajdonát képező házban, **3 szoba, konyha, kamra, fürdőszoba, kertből álló lakás f. év szeptember hó 15-től kiadó.** Az udvaron vizvezeték és egy jó forrású kut van. Értekezhetni a tulajdonosnál a déli órákban.